

A ten tam — nemají pro něho jméno — sedí někde s prstem na spoušti, oko ve střehu. Koho si zachce, toho dostane. Copak tu ještě zbylí Němci? Třikrát za sebou byl prohledán blok od sklepů až po půdy. Ani myš nemohla ujít. Nikdo, nikdo... a přece tu je. Rozpomeňte se! Rozpomeňte se! Chlapi stojí jak berani nad mrtvou Helenkou. Střelci na mušce. Nikdo, nikdo... a přece tu je!

Soudruzi, přiznejte se!

Tu jeden z nich, celý rozkymáčen hrůzou, zakoktá: „Já, soudruzi... sem člověk měkký. Možná že já... starou nemocnou bábu sem nechal támhle ve čtvrtém patře... neměl sem to srdce... tak mě napadlo, dyby někdo takhle zrovna mou mámu... ale ta jistě... kdepak bába, a kulomet! Sotva se z peřin vyhrabala!“

„Ty vole!“ divoce zařval kovář Martínek, „vole!“ A pěstí praští člověka do prsou, až zavravorá. „Pistoli! Pistoli! Granát!“

Pak se spokojí krumpáčem. Tři, čtyři, pět jich přeběhne ulicí. Všichni. Jsou hladoví nenávisť. Každý chce být při tom. Jenom ten poslední, měkký člověk, třetí dál nad Helenčiným tělem. Strašně pláče.

Na dveřích není vizitka. Martínek napřáhne krumpáč. Ale kamarád ho chytí za ruku. Radši zazvoň! Zahrníčí zvonek, hluše, vzdáleně, jako z jiného světa. A pak po nesmírné pauze, do ticha čekáním docela řeřavého, cosi nehluchně zašustí. Bačkory šoupou po podlaze. Někdo nesrozumitelně zaskuhral jako člověk, jenž zároveň přemáhá bolest i vztek. Bojácně se rozklopuje úzká škvára ve dveřích.

Zděšená, zsinalá, se zakalenýma očima stojí před

nimi stařena. Přes noční košili má špinavý župan, jenž páchne plesnivinou. Vysílenýma, krhavýma očima, plnýma psí oddanosti, mžourá na mužské:

„Co si pšéjete? Vydyte, já už stára šena...“

Jsou zakřiknutí. Sakra, přece jenom s babkami se nebudeme prát! A podruhé by se odtud vrátili jako jejich kamarád měkký člověk, podruhé by kapitulovali před tím uzlíčkem stařecké nemohoucnosti. Jen Martínkovo podezření nezhasíná. A všichni mu to mají v duchu za zlé, když babku popadne za rameno a zatočí s ní jako s kuželkou. Vpadne dovnitř bytu. Pokojná, mrtvá kuchyně. Studená kamna. Postel se šedivými cíchami, proležely důlek v peřinách.

„Nyкто tu nény, nyкто tu nény...“

Zoufalá urputnost sune Martínka k druhým dveřím. Pokoj. Prázdný. Kostlivé vějíře papírové palmy, prastaré alpské pohlednice za neužívým zrcadlem. V rámečku z lastur fotografie rakouského důstojníka. Levičkou si přidržuje šavli, zatímco v pravé zvedá sklenku. Předmět za předmětem snímají Martínkovy beznadějně oči. Najednou se však strašně zaostří na stolní desku. Vedle hrnku s kávou tu leží na talíři nakousnutý krajíc. Široký mužský chrup v něm vyřal dva púlmesíce. Nic víc. Zloutne se máslem. Je rudý malinovou zavařeninou. Rudý — jak krev.

Jednou divokou ranou rozrazí Martínek dvoukřídle dveře almary. Odhodí krumpáč, rozpraženýma rukama se vrhne proti změtí ženských šatů na věšácích. Rve se o obstarožními hadry. A najednou drží něco živého, pevného. Zurivého. Oba padají na podlahu. Převrhnou několik židlí. Martínek je kovář. To se pozná. Za dvacet